

Pi-16

MITROPOLIA ARDEALULUI

REVISTA OFICIALĂ A ARHIEPISCOPIEI SIBIULUI
ȘI A EPISCOPIILOR CLUJULUI ȘI ORADIEI

ANUL XI, Nr. 7—8

IULIE—AUGUST 1966

cugetarea, simțirea și voința lui. Ea se câștigă și se desăvârșește prin practicare continuă.

3. Virtutea creștină e unicul mijloc de desăvârșire în vederea vieții fericite a veșniciei, în care creștinul va trăi în comuniune de viață cu Dumnezeu. Deși fericirea veșnică nu e prețul virtuții, ci darul bunătății lui Dumnezeu, totuși ea nu poate fi dobândită decât de oamenii virtuoși.

4. Virtutea creștină are un caracter universal, ea putând fi dobândită de oricare om, deoarece e rezultatul harului divin și al propriilor străduințe ale creștinilor. Ea unește și înfrățeste pe creștini.

5. Virtutea creștină are un caracter unitar, toate virtuțile izvorînd dintr-un principiu unic de virtute.

6. Virtutea creștină are ca punct de plecare umilința, iar ca apogeu iubirea.

Dar dacă concepem viața spirituală într-o legătură intimă cu Dumnezeu, legătură posibilă datorită harului divin, atunci virtutea creștină e calea pe care creștinul trebuie să pășească și să se mențină în tot timpul vieții sale pămîntești, pentru dobîndirea vieții celei fericite a veșniciei, în comuniune de iubire cu Dumnezeu.

Arhidiacon Prof. Dr. I. ZĂGREANU

SFINȚIREA SFINTULUI ȘI MARELUI MIR

Sfințirea Sfintului Mir constituie un eveniment deosebit de important în viața unei Biserici autocefale. Aceasta importantă provine atât din faptul că Sfîntul Mir este materia indispensabilă pentru săvîrșirea Tainei Mirungerii, pentru sfințirea bisericilor și a antimiselor, cît și din faptul că actul sfințirii lui constituie una din formele prin care o Biserică națională își afirmă independența sau autocefalia ei. Așa se explică de ce sfințirea Sfîntului Mir se săvîrșește astăzi de însuși Intîistătătorul Bisericii autocefale, înconjurat de membrii ierarhiei acelei Biserici — ca semn vădit al solidarității acestora cu Intîistătătorul lor și al unității acelei Biserici naționale — deși, după doctrina canonică a Bisericii Ortodoxe, fiecare episcop cu hirotonie validă are capabilitatea să sfințească Sfîntul Mir pentru eparhia sa (can. 6. Cartagina).

Cîtă vreme Principatele Române s-au găsit într-o dependență politică față de imperiul otoman, bisericile ortodoxe din Muntenia și Moldova au primit Sfîntul Mir de la Patriarhia din Constantinopol. După ce aceste două principate s-au unit și au reușit să formeze un singur stat suveran și independent, era logic ca și Biserica Ortodoxă din acest stat suveran să se afirme ca Biserică independentă sau autocefală și să-și exercite toate atribuțiile care formează conținutul principului autocefaliei. Dar Patriarhia de Constantinopol amîna mereu soluționarea cererii Bisericii Ortodoxe Române de a-i recunoaște autocefalia. Această tergiversare a determinat Sinodul Bisericii Ortodoxe Române de a lua hotărîrea să-și sfințească singur Mirul, în primăvara anului 1882. Abia trei ani mai tîrziu, adică în anul 1885, a recunoscut și Patriarhia de Constantinopol autocefalia Bisericii Ortodoxe Române prin tomosul din 25 aprilie.

De atunci, adică din 1882, Sinodul Bisericii Ortodoxe Române a mai sfințit Sfîntul și Marele Mir încă de zece ori. Anul

trecut — 1965 — în Joia Săptămîni Patimilor, în ziua de 22 aprilie — cînd s-au împlinit 80 de ani de la recunoaşterea autocealiei — a fost sfinţit pentru a unsprezecea oară Sfîntul Mir în fară, fiind a patra oară sub păstorirea Prea Fericitului Patriarh Justinian ca Intîistător al Bisericii Ortodoxe Române.

Sfinţirea Sfîntului şi Marelui Mir se săvîrşeşte după o anumită rînduială statornicită în Biserica Ortodoxă. În Biserica Ortodoxă Română se urmează această rînduială după textul aprobat de Sfîntul Sinod în anul 1906, sub titlul: „Rînduiala la prepararea, fierberea şi sfinţirea Mirului”. Din indicaţiile cuprinse în această „Rînduială” rezultă că Sfîntul Mir se face din untdelemn curat de măslîne, amestecat cu vin natural, curat, mirositor şi cu felurite balsamuri, aromate şi esenţe, în număr de 36 — formînd împreună cu untdelemnul şi vinul 38 elemente — cele mai multe fiind produsul unor plante ce cresc în Orient. Mulţimea şi varietatea mirosidenilor reprezintă varietatea şi minunăţia darurilor Duhului Sfînt.

Stabilindu-se — ca măsură, după nevoile Bisericii respective — o anumită cantitate de untdelemn şi vin, în „Rînduială” — balsamuri, aromate şi esenţe. Sînt prevăzute, de asemenea, şi vasele şi uneltele necesare pentru prepararea şi fierberea Mirului.

Sfinţirea Sfîntului şi Marelui Mir se săvîrşeşte în cadrul Sfintei Liturghii a Sfîntului Vasile cel Mare, în Joia din Săptămîna Patimilor, cînd Sfînta Liturghie se oficiază împreună cu Vecernia. Dar prepararea materiilor începe chiar cu o săptămîna înainte. Anume: în zilele de joi şi vineri din săptămîna a şasea a Postului Mare, înainte de Duminica stîlpărilor, se pisează mărunţ şi se cern prin sită materiile tari. Iar în Sîmbăta lui Lazăr se aduc toate materiile şi vasele la biserică, aşezîndu-se la locul indicat pentru fierbere.

Luni, în Săptămîna Patimilor, după Utrenie, se aşează masa cu materiile şi vasele necesare în mijlocul bisericii. Intîistătorul sau delegatul său, venind în biserică, săvîrşeşte mai întîi sfinţirea apei. După aceea cădeşte materiile preparate şi vasele rînduite, în timp ce se cîntă Troparul şi Condacul Rusaliilor; iar după terminarea cîntării Condacului, stropeşte cu aghiasmă materiile, vasele, vatra de foc şi ceea ce va fi folosit la fierbere.

Preotul rînduit să îngrijească prepararea şi fierberea Mirului toarnă aghiasma rămasă, după stropirea materiilor şi vaselor, în vasul destinat fierberii şi-l aşează pe vatră. Intîistătorul sau delegatul său aprinde focul şi lasă pe preotul rînduit ca împreună cu ceilalţi clerici care îi vor sta într-ajutor să clătească cu aghiasmă încălzită toate vasele — alţi cele pentru fierbere, cît şi cele pentru prepararea şi păstrarea Mirului — şi toate uneltele trebuitoare. Aghiasma ce rămîne după spălarea vaselor şi uneltelor, din respectul datorat sfinţeniei, este vărsată într-un loc curat. După aceea, preotul rînduit stinge focul şi se dezbracă de veşmintele cu care a stat îmbrăcat tot timpul cît a îndeplinit cele arătate mai sus. De altfel, pentru importanţa ce se acordă pregătirii şi fierberii Mirului, atît preotul rînduit să supravegheze pregătirea şi fierberea, cît şi clericii care îi vor sta într-ajutor, vor fi îmbrăcaţi în stihar, epitrahil, brîu şi mînceuţe, în tot timpul fierberii, în zilele de luni, marţi şi miercuri. Unul din diaconi va citi neconcentrit, în tot timpul fierberii, Evanghelia.

Martî, după ce se începe citirea Ceasurilor, preotul rînduit aprinde focul şi pune pe vatră o căldare mai mică, în care toarnă cam jumătate din cantitatea de vin mirositor stabilită. Pînă ce se încălzeşte vinul, amestecă bine, pe o hîrtie curată, toate cantităţile prevăzute din cele 28 de plante aromate. Apoi începe să pună din acest amestec, pe îndeleţe, în vin, în timp ce alţi preoţi mestecă cu două lopăţele mici pînă ce se pune toată cantitatea, adăugînd şi vin, cam pînă la trei sferturi din cantitatea prevăzută, pe măsură ce observă că se îngroaşă fiertura. Vinul cu amestecul din cele 28 de plante trebuie să fiarbă cam două ore, — în care timp se amestecă neconcentrit, ferindu-se să nu se ardă ceva pe fundul ori pe latura căldării. După ce se împlinesc două ore de fierbere, căldarea cu conţinutul rezultat din fierberea vinului cu amestecul de plante se dă la o parte şi se lasă ca peste noapte să se răcească. Focul se stinge.

Miercuri, după Utrenie, preotul rînduit aprinde din nou focul şi pune căldarea cu conţinutul pe vatră. Se amestecă meru pînă ce ajunge iarăşi masă fluidă. Se adaugă din restul de vin cît va trebui. Se ia căldarea de pe vatră şi se toarnă conţinutul într-o căldare mai mare, adăugîndu-se apoi întreaga conţinut de untdelemn prevăzută. Cu acest conţinut, căldarea mare se aşează pe vatră şi doi preoţi încep să mestecă cu lopaţele cele lungi, neîntrerupt, timp de patru ore cît durează fierberea

untdelemnului. După ce a început să se încălzească untdelemnul, preotul rînduit cu prepararea Mirului pune pe rînd cantitățile din esențele prevăzute în listă la numărul 29 pînă la 33, tot mestecînd cu lingura. Dacă se observă că, prin fierbere, untdelemnul s-ar îngroșa prea mult, se mai poate adăuga untdelemn. De asemenea, dacă prin fierbere ar scădea prea mult vinul de dedesubt, se mai adaugă treptat și restul de vin, căutîndu-se ca să nu ajungă uleiul la fund și să se ardă. Cam după trei ore și jumătate de fierbere a untdelemnului se pune și esența prevăzută la numărul 34 din listă.

Terminîndu-se fierberea, se ia de pe vatră căldarea și se pune înăuntru esența de la numărul 35, apoi căldarea, acoperită cu o hîrtie tare și curată, se lasă la o parte ca să se răcească, iar locul se stinge.

În aceeași zi de miercuri, spre seară, după Pavecerniță, preotul rînduit trece cu lingura untdelemnul fierț într-un vas de metal mai mare, pe care, aprinzînd focul, îl pune pe vatră ca să se încălzească. Astfel încălzit, untdelemnul este strecurat prin flanel nou în alt vas, punîndu-se înăuntru și esența ultimă, de la numărul 36 din listă, în timp ce se mestecă bine cu lopățică nouă; focul se stinge.

Acesta este Mirul pregătît, care se toarnă în vasul sau în vasele speciale, de obicei în formă de amfore, pe care preotul rînduit le așează pe o masă anume pregătită în altar, aprinzîndu-se aici luminări.

După aceea, preotul rînduit îmbracă și felonul și citește o rugăciune de mulțumire lui Dumnezeu; apoi, întorcîndu-se spre credincioșii din biserică, spune din altar: „Săvîrșitu-s-au lucrul și s-au îndeplinit“ adăugînd, după ce clericii repetă această formulă, „mai ales prin rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu“.

Grija pe care Biserica a avut-o totdeauna pentru ferirea de necinste a locurilor, vaselor și obiectelor cu caracter de sfințenie a fost accentuată și în legătură cu prepararea și fierberea Mirului. Astfel s-a prevăzut ca, îndată după terminarea pregătirii Mirului și așezarea lui în altar, preotul să încuie locul unde s-a fierț Mirul și să vină a doua ori a treia zi cu ajutorare, ca să curețe și să spele cu apă caldă toate vasele și uneltele întrebuințate, precum și tot locul, mai ales podeaua pînă unde s-au înlins stropiturile fierțurii. Uneltele și materiile întrebuințate, ce nu se pot curăți, se ard, iar drojdia ingredientelor rămase după strecurare, ca și toate spălăturile și toată cenușa din vatră

se îngroapă adînc în curtea bisericii sau într-un loc curat. Vasele și uneltele curățite se păstrează într-un loc anuntit în biserică, spre a fi întrebuințate ulterior, în același scop.

În Joia cea Mare — așa cum am amintit — în cadrul Sfintei Liturghii care se săvîrșește în legătură cu Vecernia, se face sfințirea Mirului pregătît în zilele precedente. Slujba începe cu citirea ceasurilor al III-lea, al IV-lea și al IX-lea. Toți membrii Sfîntului Sinod, care iau parte la acest important act, vin în biserică catedrală și, îmbrăcîndu-se, rămîn în mijlocul bisericii tot timpul cît se cîntă stihirile de la „Doamne strigat-am“, „Slavă“, „Și acum“ — cînd ies din altar, la Vohod, preoții și diaconii cu Sfînta Evanghelie — pînă spre sfîrșitul cîntării „Lumină lină“. Cînd se ajunge la „Vrednic ești în toată vremea“, întîistătătorul binecuvîntează biserică cu tricherele și toți Prea Sfințiii Arhieriei intră în altar, rînduindu-se împrejurul sfintei mese. La sfîrșitul Paramiilor se cîntă Troparele și Condacele Dumniciei celei mari, în timp ce întîistătătorul cădește altarul și biserică, după rînduială. La reîntarea în altar a întîistătătorului, Prea Sfințiii Arhieriei se adună împrejurul sfintei mese unde sînt puse vasele cu Sfîntul Mir, iar întîistătătorul citește prima din cele patru rugăciuni prevăzute în „Rînduiala“ sfințirii sfîntului Mir. Apoi primul în rang după întîistătătorul citește a doua rugăciune. După aceea se continuă slujba, citindu-se „Sfinte Dumnezeule“ și celelalte ale Sfintei Liturghii a Sfîntului Vasile, pînă la ieșirea cea mare cu Sfintele Daruri. Înainte de ieșirea diaconului cu Sfîntul Disc pe cap, arhimandriți dintre slujitorii catedralei ridică vasele cu Sfîntul Mir și se îndreaptă spre ieșirea din sfîntul altar, precedați de cîte doi anagnoși cu făclii aprinse și cu ripizile pe care le poartă deasupra sfîntelor vase. Diaconii, uniți cu trichere și alții cu cădelnițe, merg tot înaintea vaselor cu Sfîntul Mir și ieșind prin ușa din stînga fac înconjurarea pe după amvon, în timp ce pomenesc pe întîistătător, pe toți membrii Sfîntului Sinod, care sînt de față, pe Conducătorii Statului și pe binecredincioșii creștini; aduc vasele cu Sfîntul Mir pînă la ușile împărătești, de unde le primesc întîistătătorul și ceilalți Prea Sfințiii Arhieriei, ducîndu-le și așezîndu-le pe sfînta masă în partea stîngă. Se continuă slujba pînă la cîntarea „Din ospățul Stăpînului“ (ce se cîntă în loc de Axion).

După ce întîistătătorul zice: „Și să fie milele Marelui Dumnezeu și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos cu voi, cu toți“,

descoperă vasele cu Mir, însemnează de trei ori cu semnul crucii și citește cu voce tare rugăciunea a III-a și a IV-a. Terminând rugăciunea a IV-a, face iarăși semnul crucii de trei ori asupra vaselor cu Mir și pronunță formula: „Se sfințește Mirul acesta cu puterea, cu lucrarea și cu pogorîrea Duhului Sfînt, în numele Tatălui și al Fiului și al Sfîntului Duh”, adăugînd, după ce eorul răspunde „Amin”. „Iată acest Mir se făcu Mir sfințit în numele Tatălui și al Fiului și al Sfîntului Duh”.

Leșînd din altar, Întîistătătorul binecuvîntează poporul cu triheriul și dieheriul, în timp ce i se cîntă: „Întru mulți ani Stăpîne”, apoi, reintrînd în altar, se continuă Liturghia pînă la sfîrșit. Cînd se duce Sfînta Cuminecătură la Proscomidier, se duce și se așează acolo și vasele cu Sfîntul Mir, rămînînd acolo pînă ce se toarnă în alte vase mai mici spre păstrare sau se transportă, la sfîrșitul slujbei, în paraclisul Palatului Patriarhal.

Aceasta a fost rînduiala după care a fost sfințit Sfîntul și Marele Mir în Joia Patrimilor, din ziua de 22 aprilie 1965. Caracterul de deosebită solemnitate cu care a fost săvîrșită, de data aceasta, sfințirea Sfîntului Mir, de către însuși Întîistătătorul Bisericii Ortodoxe Române, Prea Fericitul Patriarh Justinian, înconjurat de toți membrii Sfîntului Sinod, care au putut fi prezenți, se datorește și importanței actului însuși, pentru însemnătatea pe care o are Sfîntul Mir în viața Bisericii și a credincioșilor, ca și împlinirii a opt decenii de la recunoașterea autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române de către Patriarhia de Constantinopol, prin tomosul dat la 25 aprilie 1885.

După rînduiala arătată, Prea Fericitul Patriarh Justinian a citit rugăciunea I-a, a III-a și a IV-a și formula de sfințire, iar înalt Prea Sfințitul Justin, Mitropolitul Moldovei și Sucevei, rugăciunea a II-a. Sfințirea Sfîntului și Marelui Mir din anul 1965 prezintă o notă deosebită față de sfințirile anterioare și prin aceea că este pentru prima dată cînd, cu asemenea prilej, Întîistătătorul Bisericii noastre a ținut o cuvîntare, arătînd importanța actului sfințirii Sfîntului Mir și rostul și însemnătatea Sfîntului Mir în viața religioasă a creștinilor ortodocși.

Dăm în anexă:

1. cuvîntarea rostită de Prea Fericitul Patriarh Justinian, cu prilejul arătat, precum și
2. actul înscris, pentru aducerea aminte, în Condica sîntă a Patriarhiei.

ANEXE:

*Înalt Prea Sfinții Părinți Mitropolii,
Prea Sfinții Părinți Episcopi,
Prea Cucernici Părinți și iubiți credincioși,*

Bunul Dumnezeu ne-a încredințat să săvîrșim astăzi, potricit rînduiriilor sînte ale creștinătății ortodoxe, sfințirea Sfîntului și Marelui Mir trebuitor pentru nevoile religioase ale Bisericii Ortodoxe Române. Un asemenea eveniment nu are loc decît la anumite intervale — mai lungi sau mai scurte — de timp, el constituind un moment de mare însemnătate în viața oricărei Bisericii Ortodoxe autocefale: se cuvine deci să amintim pe scurt, cu acest prilej, ce este Sfîntul și Marele Mir și care este rostul și însemnătatea lui în viața religioasă creștină.

În convorbirea Sa cu fariseul Nicodim, Mîntuitorul a spus, între altele, că „de nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu va putea să intre în împărăția lui Dumnezeu” (Ioan III, 5). Potricit acestor dumnezeiești cuvînte, Sfinții Apostoli au socotit că Taina Botezului prin apă nu este îndestulătoare pentru intrarea cuiva în creștinism și pentru dobîndirea mîntuirii, ci ea trebuie împlinită, confirmată sau întărită și pe-celuită prin a doua taină, care să dea noilor botezați împărășirea Sfîntului Duh, pe care ei îl primiseră în chip văzut la Cincizecime. Și cum punerea mîinilor peste capul primitorului, Sfinții Apostoli își puneau și ei mîinile peste capul noilor creștini, pece luînd astfel botezul lor și primirea Duhului celui de viață dătător, chiar dacă botezul îl săvîrșiseră alții (vezi, de ex.: Faptele VIII, 14—19; X, 47, 48; XIX, 1—7). Dar întrucît tot în Legea Veche confirmarea aleșilor Domnului care trebuiau să joace un rol de seamă în viața poporului ales — preoți, împărați și prooroci — se făcea și prin ungerea lor cu untdelemn binecuvîntat de către Arhieru sau Marele Preot, cuvînd punerea mîinilor, ca semn văzut al săvîrșirii a celei de a doua taine, a fost înlocuită prin ungerea noilor botezați cu untdelemn sfințit, mai ales că, de la o vreme, cei ce crezuseră în Hristos, care înseamnă „uns” au luat numele de creștini, adică „unși” sau aleși credinței celei noi. Lucrul acesta s-a întîmplat chiar din vremea Sfinților Apostoli și în cărțile Sfîntei Scripturi a Noului Testament este adesea vorba de „ungerea”, pe care o primeau cei botezați întru Hristos (II Cor. I, 21—22; I Ioan II, 20, 27).

Numărul creștinilor crescînd mereu, de la o vreme Sfinții Apostoli nu mai puteau fi ei înșiși peste tot și încredințau această misiune urmășilor lor la conducerea primelor comunități creștine, adică episcopilor; numai aceștia aveau dreptul de a sfinți untdelemnul folosit la taina confirmării botezului sau a ungerii, precum se vede lămurit din canonul 6 al Sinodului de la Cartagina (secolul IV).

La început, episcopii făceau ei înșiși ungerea celor botezați. Cu timpul însă, numărul comunităților sau al parohiilor creștine înmulțindu-se treptat, episcopi nu mai puteau face ei înșiși ungerea fiecăru nou botezat în parte și de aceea au transmis acest drept preoților, prin mijlocirea unt-

delemului sfințit de ei, adică de episcopi, adăugându-se treptat undele marelui și alte diferite elemente și căpătînd denumirea de Sfințitul și Marele Mir.

Sfințitul și Marele Mir este deci materia necesară săvîrșirii celei de a doua sînte taine: taina mirungerii, prin care se împărtășește celor boțezati puterea și harul Sfințului Duh, necesară pentru întărirea și creșterea lor în viața duhovnicească și în virtuțile creștine. Sfințitul Mir se face din untdelemn curat de mîslină, amestecat cu vin curat și cu multe și felurite balsamuri, esențe și aromate — în număr de 38 — cele mai multe fiind produsul unor arbuști și plante care cresc în Orient. După tradiția sîtornică în Bisericele Ortodoxe, amestecul acestor materii se pregătește și se fierbe cu o rînduială solemnă în primele trei zile din Săptămîna Patimilor, fiind apoi sfințit de către soborul tuturor episcopilor eparhioți din Tără, în frunte cu Înaltătătorul Bisericii, în Joia aceleiași săptămîni, la Liturghia Sfințului Vasile cel Mare, așa cum am făcut și noi astăzi, după care se împarte prin mitropoli și episcopi, tuturor bisericilor, spre a fi folosit de către episcopi la sfințirea bisericilor și de către preoți la taina mirungerii. Fără el, taina mirungerii nu se poate săvîrși și deci botezul n-ar fi deplin.

Ne putem da deci seama de marea însemnătate a Sfințului Mir în viața religioasă ortodoxă: fără el nu poate fi creștinism adevărat și deplin. Fiind sfințit de arhierii, care sînt urmașii legiuiri ai Sfinților Apostoli la conducerea Bisericii, Sfințitul și Marele Mir are puterea și harul pe care le avea însăși punerea mîinilor Sfinților Apostoli peste primii creștini, după cum spune Simeon Athiepiscolul Tesalonicului (Despre Sfințele Taine, cap. 43). Prin ungera cu el, noul botezat devine creștin adevărat și deplin, un nou Hristos, adică uns al Domnului, precum spune marele teolog bizantin Nicolae Cabasila din secolul XIV (Despre viața în Hristos, cartea III), pentru că ungera aceasta este sensul împărtășirii noului creștin cu darurile Sfințului Duh, care s-a pogorît în chip văzut, mai întii asupra Mîntuitorului în Botez și apoi asupra Sfinților Apostoli la Cincizecime și care acum se dă tuturor creștinilor, după botez, sub chipul văzut al Sfințului Mir. El este „armătura Sfințului Duh”, cum îl numește Sfințitul Chiril al Ierusalimului, în secolul IV (Cateheza III mistagogică, cap. 1—4). Prin mulțimea și varietatea mirodenilor din care este făcut, Sfințitul Mir simbolizează mulțimea și felurimea darurilor din care puterilor Sfințului Duh, care pun în lucrare diferitele virtuți creștine (Simeon al Tesalonicului, op. cit., cap. 65, 71). El este în același timp semnul și pecetea lui Hristos, despre care Solomon proorocind a spus: „Mir vărsat este numele Tău!” (Cîntarea Cîntărilor I, 2). Se amestecă în alcătuirea lui balsamurile cu care se ungeau trupurile morților spre a le feri de putrezire, deoarece acestea amintesc și de Mirul cel de mult preț, cu care femeia păcătoasă a uns picioarele Domnului înainte de Pașta Lui, precum și de mirurile cu care Iosif și Nicodim împreună cu mironosifele au uns trupul Domnului înainte de îngroparea Lui.

Amestecate în compoziția Sfințului Mir, acestea fac dintr-însul „O Sfințitul Chiril al Ierusalimului (Cateheza III mistagogică, cap. 7), ferindu-l de stricăciunea morții, cu care diavolul a pus sădăpnire peste oa-

STUDII — TEOLOGIE PRACTICĂ

meni, prin păcatul protopărinților, cum zice Sfințitul Gherman, patriarhul Constantinopolului din secolul VIII (Descrierea Bisericii și explicarea tainică a Sîntei Liturghii).

Se face sfințirea Sfințului și Marelui Mir în sînta și marea Joi, la Liturghia care se săvîrșea odinioară seara după Vecernie, pentru două motive: întii pentru că, cu o zi mai înainte, facem pomenirea femeii celei păcătoase care a uns cu mir de mult preț picioarele Domnului și al doilea pentru că sfințirea strînge în jurul sfințului altar pe Prea Sfinții Arhierii ca odinioară pe Sfinții Apostoli în jurul Mîntuitorului și al doilea de la Cina cea de Taină, pe care o prăznuim în această sîntă și mare zi, și la care Domnul a înestit pe Sfinții Săi Ucenici cu puterea preției, dîndu-le porunca de a săvîrși — ei și urmașii lor — necurmat, în Biserica creștină, slujba Sîntei Liturghii și amintirea Patimilor și a Jertfei Sale pentru mîntuirea oamnelor, zicîndu-le: „Aceasta să face într-o minuirea Mea” (Luca XXII, 19).

Pînă la o vreme, dreptul de a pregăti și sfinți Sfințitul și Marele Mir în creștinătatea ortodoxă îl păstrase pentru sine numai Patriarhul Ecumenic de la Constantinopol, care îl împărțea apoi tuturor Bisericilor Ortodoxe naționale, care stăteau sub autoritatea canonică a Patriarhiei Ecu-cefalite. Pe măsură ce Bisericele Ortodoxe naționale și-au dobîndit autoa se conduce singure, ele au căpătat și dreptul de a sfinți singure Sfințitul și Marele Mir necesar pentru nevoile proprii. În Tără Românească sfințitul Sfințului și Marelui Mir s-a făcut pentru prima dată de către Sînta Bisericii Ortodoxe Române la Mitropolia din București, la 25 martie 1882, iar de atunci încoace, la diferite date, atunci cînd a fost nevoie. Din 1921 Biserica noastră a sfințit Sfințitul Mir și pentru Biserica Bulgară, pînă la reînființarea Patriarhiei Bulgare și recunoașterea autocefaliei acesteia de către Patriarhia din Constantinopol.

Este acum pentru a unsprezecea oară cînd se săvîrșește la noi sfințirea Sfințului și Marelui Mir și pentru a patra oară de la venirea Smereniei Noastre la cîrma Bisericii Ortodoxe Române.

Se cuvine deci să aducem slavă și mulțumire lui Dumnezeu pentru că ne-a încredințat să săvîrșim și azi un act atît de însemnat în viața religioasă a Bisericii noastre strămoșești, autocefale și independente. Sfințitul Mir, sfințit astăzi prin puterea dumnezeiască a Sfințului Duh, invocată prin rugăciunile Smereniilor Noastre, va merge la toate episcopiele și bisericile ortodoxe din țară, ducînd în ele nu numai împărtășirea darurilor Sfințului Duh, pe care le conține, ci și semnul văzut al legăturii acestor biserici cu scaunul patriarhal al țării, fiind deci simbolul unității Bisericii noastre și totodată al legăturii ei de continuitate neîntreruptă cu Biserica întemeiată de Sfinții Apostoli, de la care purcede în ultimă linie puterea sfințitoare a Sfințului și Marelui Mir.

Aducînd mulțumiri celor care ne-au ajutat să ne procurăm materiile necesare pentru pregătirea Sfințului Mir și binecuvîntînd pe sfinții slujitori care s-au ostent cu pregătirea și cuviincioasa lui fierbere, ne aducem astăzi aminte cu pietate și de vrednicii înaintași ai noștri de odinioară la conducerea acestei sînte Biserici, care aduceau Sfințitul Mir cu